

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 123.

V Ljubljani, v petek 1. junija 1894.

Letnik XXII

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta . 3 gl.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Otvoritev dolenske železnice.

Goste, deželne megle preprezale so včeraj v jutro nebo, ko se je odpravil prvi slavnostni vlak iz Ljubljane proti Novemu mestu. Upati ni bilo lepega dneva; a vendar se je polagoma zjasnilo in slavnostni vlak vozil se je po celi progi v najlepšem vremenu.

Zdi se nam, da je nekako tako kakor z včerajšnjim vremenom, bilo z zgradbo dolenske železnice, Težke megle so visele dolgih 25 let nad dolenskim nebom, odkar so se pričele priprave za to železnico. Vselej pa, kadar se je prikazal za grajenje kak žarek upanja, prihrumel je iz oblakov raznih ovir naliv, s katerim so Dolencem tolikrat splavale po Krki vse nade za železnico.

Vkljub vsem tem raznim, toliko letnim zaprekam se je ta železnica vendar zgradila ter se danes izroči prometu. Ni se zato čuditi, da je včeraj vladalo na Dolenskem izredno veselje in veliko navdušenje, ki se je kazalo na celi progi, koder je vozil slavnostni vlak, vzlasti pa še na kolodvorih, kjer so se vršili obligatni slavnostni sprejemi in pozdravi. —

Točno ob 8. uri in 10. minut odrinil je slavnostni vlak iz Ljubljane, ter vozil brez prestanka do Grusuplja. Ondi vršil se je zajutrek, odlično gospodo pa je pozdravil župan g. Koščak. Slavnostnega sprejema tukaj ni bilo, ker je bil na tem mestu že lansko leto. Precej pa ko je vlak pod Grosupljem zavil na levo po novomeški progi jela je okolica kazati praznično lice. Po raznih hišah visele so zastave, iz vsakega bližnjega sela prihitali so ljudje do proge, gledat in pozdravljat slavnostni vlak, topiči so pokali ter naznanjali okolici pomembni dan. — Na postajališču v Žatini je bil prvi slavnostni pozdrav. Dalje se je na progi ogledala gospoda izvrstno izdelani viadukt ter izrazila svojo zadovoljnost nad monumentalno zgradbo. V prazničnem odelu se je kazala ta dan Višnja gora. Župan je v imenu mestu pozdravil sekcijškega načelnika Witteka, kot namestnika ministrovega. Od Višnje gore vil se je vlak urno dalje med zelenimi travniki in žitorodnimi njivami memo postajališča St. Vid pri Zatičini, Radohove vasi in Velike Loke, kjer so povsod pozdravljali načelniki občin udeležence slavnostnega vlaka. Posebno sijajen je bil vsprejem v Trebnjem, katerega je oskrbel slavnostni odbor. Neštete množice ljudstva zbrale so se na kolodvoru, šolska mladina, ženske v narodni noši itd. — Župan trebanjski v lepih in krepkih bese-

dah pozdravil sekcijškega načelnika, izvažajoč veselje Dolencev, da se jim je otvorila železnica in upanje, da bo železnica prebivalcem v gmotno korist. Slavnostni odbor postregel je na kolodvoru vdeležencem z izvrstno dolensko vinsko kapljico raznih letnikov, katero so natakale postrežljive Trebanjke. — V Mirni peči pozdravil je gospoda ondotni preč. g. župnik, pondarjajoč, da so Dolenci srčno veseli današnjega dne, s katerim se Dolenska združi po železnici z drugimi kraji cesarstva, vendar pa bo veselje Dolencev popolnomat še le tedaj, ko se ta železnica podaljša čez Belo krajino do meje, ter tako v velikem pospešuje promet v deželi in državi.

Izredno slovesen je bil sprejem slavnostnega vlaka v Novem mestu. Mestni župan Perko in mil. gosp. prošt U r h pozdravila sta ministrovega namestnika ter mu izražala hvaležnost in veselje Novomeščanov, zaradi otvoritve nove železnice, ki naj bi bila po besedah gosp. prošta v duševni in gmotni blagor lepe dolenske dežele.

Novo mesto bilo je ta dan vse odeto v krasne zastave. Krasni slavoloki in maji bili so postavljeni vzlasti po potu, kjer so se udeleženci vozili iz kolodvora v mesto. Pri vrodu v mesto so bila napravljena umetno izvršena slavnostna vrata, kjer se je vršil običajen slovesni sprejem. Na čelu mestnega odbora pozdravil je mestni župan došlo odlično gospodo, želeč naj bi nova železnica bila vzlasti v korist središču Dolenske, lepemu Novemu mestu. Vitez Wittek se je zahvalil za prelep vsprejem ter izražal nadejo, da se bo Novo mesto v novih razmerah, katere provzročuje železnica, krepko razvijalo in napredovalo v blagostanju prebivalcev. Na to se je mnogo vdeležencev peljale na Grm, ogledat si ondotno kmetijsko šolo.

Ob pol 3. uri pričel se je banket. V ta namen priredili so se na kolodvoru prostori kurilnice v lepo okusno ozaljšano dvorano. Prvi spregovoril je baron Schwegel, ki je z zadoščanjem omenjal, da je s tem dnem končano delo pričeto pred dvema letoma. Zahvali se ob tej priliki vsem, ki so propomogli, da se je delo srečno dovršilo. Zahvalja vlado, deželo kranjsko, podjetnike, stavbarje, vzlasti pa izraža čutila hvaležnosti in udanosti do presvetlega cesarja, pod katerega mogočno vlad o se je izvedlo za deželo kranjsko to zelo pomenljivo delo. Napičnica na cesarja bila je vzprejeta z velikaniskim navdušenjem.

Drugi je govoril deželni glavar kranjski blagorodni gospod Oton Detela, rekoč:

Dovoljujem si v imenu kranjske dežele najuljudneje pozdravljati pri tej slavnosti zbrane visoko častite goste.

Danes, ko se je slovesno otvorila toliko zaželena dolenska železnica, navdaja prebivalce krasne dolenske pokrajine radost in veselje.

Res so morali Dolenci dolgo čakati na jim zdavno obljubljeno železnico. A uresničil se je tudi tu stari slovenski pregovor: „Ustrajnost železne duri prebije.“

Pričakovati smemo, da se bode za Dolensko z železnično zvezo pričela nova boljša doba gospodarskega razvitka in napredovanja.

Narava je dolensko stran kranjske dežele bogato obdarovala. Kamor se oko ozre, zagleda rodovitno polje, lepe travnike in s trtami zeleno venčane holmce.

Zemlja pa pokriva premoga bogati zaklad, kateri čaka tisoče let, — da ga vzdigne podjetna roka.

Ni čuda da je Dolensko od nekaj vže slovelo kot krasna rodovitna pokrajina.

Navduševala je našega narodnega pesnika Blaža Potočnika, da je zapel Slovincem priljubljeno pesem:

»Pridi Gorenjc!

Z mrzle planine

Vabi Dolencj

V gorke doline.«

Sedaj ko veže železnica Gorenjsko z Dolensko in ni več treba truditi se po mnogoštevilnih strmih klancih, bode Gorenjec rad odzval prijaznemu vabilu Dolenjca ter se prepričal, da res:

»Vince z gore

Greje srce.«

Da se prebivalci prijaznega mesta Rudolfovo, dolenske metropole, otvorjenja železnice posebno radujejo, ter današnji dan slavnostno obhajajo, je pač umljivo, kajti v današnjem konkurenčnem boju je za oživiljenje trgovine in obrtnije železnična zveza prvi pogoj.

Zato se smemo nadjati da bode za Rudolfovo katero je v teku več ko 500 let prebilo srečne pa tudi jako hude čase, napočila zopet doba sreče in blagostanja.

Za celo Dolensko pokrajino pa je današnji dan praznik radosti in veselja, za katerega veljajo besede narodne dolenske pesmi:

»Prijatli dans vesel' bodimo,

Težave, skrbi pozabimo,

Nar lepši je dan

Za dolensko stran,

Čast Bogu zato recimo.

Nemški nadaljujoč omenjal je veselega navdušenja, ki vlada danes po Dolenski, pojasnjujoč kako važen je ta dogodek za Dolensko; odkar je namreč nadvojvoda Karol I. 1588 osnoval poštno zvezo med Ljubljano, Novim Mestom in Karlovcem pri tem je ostalo do danes, ker do sedaj je kakor nekaj vsaki dan poštni rog trobil po Dolenski. Danes pa se je oglasil stroj s svojim znamenjem, s katerim upajmo, da se pričinja gospodarski napredek Dolenske. Nato je deželni glavar nazdravil ekselenci vitez u Witteku.

Sekcijški načelnik vitez Wittek se je deželnemu glavarju zahvalil za laskavo napičnico. Omenjal je v svojem govoru izražene želje, naj bi se zgradila ozkotirna železnica v Belokrajino. Rekel je, da se sedaj v trgovskem ministerstvu drže glede grajenja lokalnih železnic teh načel, da naj dotična dežela prevzame garancijo za zgradbo, država pa naj da primerno podporo. Kakor so vsi navzoči z veseljem pozdravljali misel, da se podaljša dolenska železnica v Belokrajino, vendar je bilo videti, da se ne strinjajo z nazori, ki po besedah sekcijškega načelnika vladajo pri trgovskem ministerstvu. Takih bremen in take odgovornosti pač ne bi nihče hotel množiti posameznim deželam.

Konečno se je oglasil še baron Schwegel ter omenjal nekega telegrama nemško-liberalnega posl. dr. Rusa, s katerim je ta pozdravil otvoritev nove železnice. Baron Schwegel je imenoval dr. Rusa sina naše dežele. Mnogi udeleženci bi ne bili nič proti temu imeli, ko bi nam baron Schwegel tudi ne bil ob tej slovesni priliki predstavil nemško-liberalnega dr. Rusa kot sina naše dežele.

Proti šesti uri vrnil se je slavnostni vlak iz Novega Mesta v Ljubljano, kamor je došel okoli 9. ure.

Vožnja po novi železnični progi je jako zanimiva ter bo gotovo mikala občinstvo na izlete v lepe dolenske kraje. — Jako lepa je vožnja tudi iz Novega Mesta v Stražo, skoro ves čas ob krasni Krki.

Velik korak je za deželo Kranjsko v prometnem oziru storjen z otvoritvijo nove dolenske železnice. Dal Bog, da bi nova železnica pospeševala gospodarske koristi dolenskega kmeta ter da bi med naš dobri narod na Dolenskem tem potom hitreje se širila katoliška in slovenska zavest.

Državni zbor.

Dunaj, 31. maja.

Nemška levica in koroški Slovenci.

Odkar je minister Baquehem uradno določil, da imajo slov. občinski odbori na Koroškem pravico vlagati pri oblastvih slovenske vloge in zahtevati, da se slovenski rešujejo, odkar je priznal, da se slovenski župani ne smejo kaznovati zaradi tega, ako uradujejo slovenski, od tedaj nemški liberalci na Koroškem nimajo več nobenega mirnega dneva. Ta neutemeljena, umetno zasnovana agitacija pa gre vedno dalje, prišla je tudi v razgovor v klubu nemške levice v državnem zboru. — Koroški poslanci so zahtevali od navzočega ministra Plenerja pojasnila, zakaj da vlada na Koroškem podpira Slovence na škodo Nemcev (!) Poslanec Dumreicher je v imenu nemških nacionalcev napovedal najostrejšo opozicijo vladi, ako bi v tem smislu nadaljevala svoje postopanje nasproti Nemcem na Koroškem. — Človek ne ve, ali bi se bolj čudil zagrizenosti teh ljudij, ali pa drznosti, s katero hočejo tlačiti tudi še zana-prej koroške Slovence. Kakor se vidi tudi Mac Nevinovo odlikovanje ni potolažilo nerazburjenih Nemcev. Iz tega pa tudi spoznamo, v kako nevarno propalost zavodi ljudstvo narodni šovinizem, ki se naslanja izključno le na egoizem, ter ne pozna niti sence kake pravičnosti.

Trgovska pogodba z Rusijo.

V nadaljni razpravi o trgovski pogodbi z Rusijo omenjal je poslanec grof Z e d w i t z, da se bodo tudi v v e r s k e m oziru zboljšale razmere Avstrijcev živečih v Rusiji, ker je pričakovati, da se uprav vsled te pogodbe prično pretresati tudi druga določila, ki zadevajo inozemce v Rusiji. Vendar je tudi ta govornik poudarjal, da bo treba za sklenitev te pogodbe marsikaj žrtvovati v agrarnem oziru. Čudno res, da mora ravno poljedelec povsod tepen biti.

Poslanec Vaša ty pravi, da ker je že Nemčija tudi za Avstrijo sklenila pogodbo z Rusijo, ker je namreč Avstrija sprejela isti tarif kakor Nemška pri pogodbi z Rusijo in ker je upati, da se bode tem potom Avstrija tudi v kulturnem oziru približala Rusiji, hoče tudi on glasovati za predloženo pogodbo.

Poročevalec baron Schwegel govoril je vzlasti proti dr. Vašaty-ju in Kramarju, ter njima nasproti zagovarjal vlado in poročevalca za trgovsko pogodbo.

Odgovor na interpelaciji.

V današnji seji je odgovarjal minister W e l s e r s t e i m b dvema mladočeškima interpelacijama in sicer prvi zaradi žaljivih besedij nekega ritmojstra v Pardubicah, rekoč da se je že pričela preiskava. Drugi odgovor je veljal zatožbi, da češki polki v južnih Tirolah zelo boleljivo za jetiko in da zato ta kraj ni zanje. Minister je dokazal s številkami, da je ravno narobe.

Tiskovni zakon.

Danes se je nadaljevala obravnava o tiskovnem zakonu. Največ časa je pobral predlog dr. P a c á k o v. Ta je namreč iz načrta novega kazenskega zakona vsprejel doslovno to-le določbo: „Resnična, če tudi le posneta poročila o javnih obravnava v državnem, deželnem zboru, v delegacijah, ali njihovih odsekov ne morejo nikdar biti kaznjiva dejanja“. In to določbo je predlagal k tiskovnemu zakonu. Minister S c h ö n b o r n se mu je ustavljal, češ naj se počaka s to določbo, dokler se ne vsprejme ves zakon. H a u c k in H o f m a n n sta podpirala Pacáka, a brez vspeha; 68 jih je glasovalo za, 132 pa proti njemu.

Tudi vsi drugi predlogi Pacákovi so se odklonili. Samo 79 proti 140 jih je glasovalo za to, naj se odpravi časniški kolek. K r o n a w e t e r je stavil resolucijo, naj se kolek vrne, če se konfiskacija ne

potrudi, toda ni dobil večine. Vzlasti liberalci kažejo pri tem, da na svoje stare fraze ne drže v praksi nič več, ker tako brez radečice odklanjajo to, kar so sicer vedno zahtevali. Tiskovni zakon se je konečno vsprejel.

Lokalne železnice.

Pri obravnavi, katere lokalne železnice naj se postavijo leta 1894, so se oglasili za protigovornike Lienbacher in štirje Mladočehi; za pa nekaj liberalcev in Lahov, in izmed slovenskih poslancev Klun in Vošnjak.

Lienbacher je za to, da se preje postavijo potrebne državne železnice. Za zvezo s Trstom priporoča železnico čez Ture.

Svoboda pa zagovarja načrt in želi za leto 1895 lokalni železnici mej Marijanskimi toplicami in Karlovimi vari in mej Novidvorom in Vespericami na na Češkem.

Vašaty je za njim žugal, da bo njegova stranka pristijena predlagati, naj se na tehničnih šolah poučuje ruščina, ker se je pri oddajanju dveh železniških služb v Beljaku zahtevalo, da je prosilec bil v nemški tehniki. S tem se Čahi odganjajo, katerim se godi slabše, nego židom.

Klun priporoča vladi, naj že prihodnjo jesen zbornici pripravi predlogo, da se postavi železnica Kranj-Tržič. Ta proga je jako važen del ljubelske železnice, ki ima Koroško, Solnograško, Tirole zblížati Trstu. V tem smislu predlaga tudi resolucijo. Jako toplo zagovarja tudi, naj se podaljša dolenska železnica od Novega Mesta v Belokrajino.

Minister Wurmbrand opozarja, da so se v Avstriji železnice malo gradile po kakem načrtu. Tudi se niso ozirali le na gospodarsko stran, marveč i na mnogo drugega. Zato često niso mislili na konec železnici, na tržaško luko. Sedaj je treba popravljati. A pri tem so težave, ker bodo že obstoječe proge manj nesle. To velja o železnici čez Ture, Karavanke, skozi Bohinj itd. Težave veljajo tudi gledé podržavljenja južne železnice, ki se brez sporazumljenja z Ogersko ne more izvršiti. Pri vsaki novi železnici je treba gledati, koliko bo nesla, in paziti, da se napravi zveza s Trstom. Posamnim kronovinam ustrezajo lokalne železnice. Lokalne železnice se delé: 1. v glavne železnice drugega reda, ki so državnega, oziroma vojaškega pomena in morajo imeti široki tir, 2. v prave lokalne železnice, ki imajo lahko tudi ozki tir in 3. v terciarne železnice, ki vodijo v tovarne itd. — Graditi se pa morajo le z ozirom na gospodarske potrebe in razmere.

Naslednji govorniki Kaftan, dr. Bartoli, dr. Oton Pollak, Malfatti so priporočali vsak nekaj lokalnih železnic za svoje dežele (Strakonice-Blatna-Březnice, Schönwehr-Elbogen na Češkem, Trst-Poreč-Kanfanaar v Istri, Riva-Tione-Pinzolo, Trident-Cles-Male in Lavis-Cembra-Cavalese v Tirolah). Vsi so pohvalili ministra, kateremu moramo tudi mi hvaležno priznavati, da se v svojih gospodarskih načelih še ni pokazal liberalnega, marveč da poleg obsežnega znanja kaže gorke srce za ljudstvo in njegove potrebe. Predloga gledé lokalnih železnic se je konečno vsprejela.

Vinarstvo.

Govor poslanca Viljema Pfeifferja v drž. zboru dne 17. maja.

(Dalje.)

3. Kako naj se povzdigne vinoreja.

Da se obnovenje vinogradov hitreje izvrši, mora se ponižati cena trtam ali naj se pa daje zastoj. Država naj bode vesela, da se najdejo ljudje, ki se odločijo za drago obnovenje vinogradov. Vinogradar dela le za državo, pred vsem za zemljiški davek od vinograda, potem za vžitnarino od vina, indirektno davke, kakor za sol, tobak itd., ko mu vinograd da sredstva, omogoči obstanek rodovine, iz katere jemlje država zopet vojake. Zatorej je v prvi vrsti v interesu države same, da prebivalstvu preskrbi kruha vsaj z brezplačnim razdeljevanjem trt za drage nove nasade. Trte iz državnih trtnic pa morajo biti brez napake, kar dosedaj ni bilo vselej.

Poleg trt je treba tudi umnega ročnega dela; to pa dosedaj ni bilo v navadi. Mora se še le priučiti in privaditi. To je najtežja stvar pri vsem obnovenju vinogradov. Tu gre kar za veliko izvežbanih delavcev, če se hoče delo izdatno in obširno izvršiti. Od kod naj jih pa vzamemo? Majhno število tistih, ki so se izobrazili na kmetijskih šolah,

poskuševalnih postajah in pri zasebnikih ni v nobeni primeri k velikanski množini dela, ki še čaka. Delati jih mora kar na tisoče, ako se hoče sploh kaj doseči.

Dosedanje obdelovanje vinogradov bilo je mogoče le, ker niso v vinogradih delali le pravi vinarji, temveč vse odraslo prebivalstvo v vinskih krajih. Tudi ljudje v sosednih krajih, kjer ni vinogradov, so delo razumeli in prihajali za plačo v vinograde delat, kadar je bilo potreba. Le s tako porabo vseh slojev prebivalstva je bilo moč zmagati delo v kratki dobi.

Tudi za novo obdelovanje bode treba gledati, da se ljudje dobro izurijo.

Ta naloga je izredna, morajo tudi sredstva in pota, da pridemo do smotra, biti izredna. Poskusiti hočem jih omeniti. Spomin na rimskega cesarja Proba, ki je s svojimi v naših krajih vpeljal vinogradarstvo, me je pripeljal na misel, bi li ne bilo umestno in dopustno, da se vojaki seznanijo z novim obdelovanjem. Seveda mislim pri tem le na moštvo onih čet, ki so iz dopolnilnih okrajev, v katerih se prideluje vino in so nastanjeni v taci krajih, kjer se morejo praktično učiti, to je v vinskih deželah.

Vsak bister mlad mož se vsega, lesnega in zelenega cepljenja nauči v dveh dneh, gotovo pa ne bode potreboval celega tedna. Jeden teden pa že pogreša vojaka, ne da bi kaj trpelo njegovo vojaško izvežbanje.

Učenje bi se lahko vršilo v kakem zasebnem vinogradu, ki bi se v ta namen nalašč najel, ali pa v nalašč napravljanih nasadih. Može bodo pridobljeno izurjenost, ko se povrnejo od vojakov domu, dobro porabili. To bi bilo malo nadomestilo za to, da vojaška služba odtegne toliko delavnih sil kmetijstvu, torej ni nobena pretirana zahteva.

Rimski vojaki delali so ceste. Tudi v Bosni in Hercegovini so vojaki delali ceste in celo ob žetvi pomagali žito spravljati. Da se tej zahtevi ustreže, pač ne more biti nobenih posebnih težav. K večjemu, če bi se vojaki, ki so se že stvari naučili, še poslali na dopust, kadar je čas za cepljenje trt.

Ravno tako bi se v vinskih deželah lahko prisiljenci in kaznenci učili cepljenja trt in ko bi že znali tudi porabili za taka dela na večjih zemljiščih pod nadzorom svojih paznikov, kakor so se pri vodnih gradbah. Kar bi se naučili, to bi jim tudi pozneje prav prišlo v življenju.

Naposled bi želel obligatorične tečaje za mlajše poukazeljno prebivalstvo obeh spolov v vinskih krajih, tako da bi se vsakdo, ki je sposoben za to, lahko pričel novi metodi. To je zahteva občne blaginje in narodnega gospodarstva. To siljenje bi tudi ne bilo nič novega. Vsaj imamo nekaj podobnega v prisilni šoli in raznih tlakah, kakor kidanje snega na državnih cestah, potem pomaganje pri gozdnih požarih, požarnih in vodnih nevarnostih, nadalje se prebivalci silijo, da morajo pokončavati kebre in gosence, odpravljati plevel s polja i. t. d.

Tudi ni potrebno, da bi se poučevalo vselej v vinogradih in o cepilni dobi.

Lesno cepljenje uči se lahko na vsakem kraju in tudi na suhih trtah, kakor tudi uče plavati v sobi brez vode, ker se plavalno gibanje lahko uči tudi brez vode. Učeči se plava v zraku na pas privezan v sobi in maha z rokami.

Zeleno cepljenje bi se seveda moralo učiti v vinogradu ob določenem času. Ko se na ta način zadosti delavcev izučil, potem se bode znanje novih del brez težave razširjevalo. (Konec slé di.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. junija.

Papeševa enciklika do poljskih škofov ni popolnoma ugajala ruski vladi, četudi se v njej priporoča pokorščina do svetne vlasti. Ruski vladi ni bilo prav, da se papež obrača do vsega poljskega naroda in tako priznava narodno skupnost Poljakov. Rusi bi namreč najrajše videli, da bi nikdo o poljski narodnosti ne govoril. Ruska vlada ni dopustila, da bi se precej bila prečitala po cerkvah papeževa okrožnica. Dolgo so preudarjali v Peterburgu, kaj je storiti. Te dni se se vendar odločili, da naj se okrožnica pusti razglasiti. V Peterburgu izhajajoči „Kraj“ jo je že priobčil in katoliškimi škofom v Rusiji se je že doposlala, da jo dajo po cerkvah razglasiti.

Mladočeht. Radikalnejši mladočeški listi napadajo mladočeške poslance zaradi njih neodločnosti. Posebno jim zamerijo, da jih mnogo ni bilo pr,

glasovanju o najnem predlogu za stran nemških govorov v državnem zboru. V tem oziru imajo mladočeški listi popolnoma prav, in je le želeli, da bi sploh silili mladočeške zastopnike, da bi vestneje izpolnjevali svoj mandat. Kdor se da voliti v državni zbor, naj se tudi udeležuje zborovanja. „Česka Straž“ graja mladočeške poslance, ker niso za Vašatyjev nasvet, da naj se zopet predlaga državnemu zboru, da naj se minister grof Schönborn toži. V tem oziru pa moramo pač reči, da imajo po naših mislih zmernejši mladočeški poslanci prav, ker s takim predlogom bi se češki poslanci pač le osmešili, ker zanj niti znatne manjšine ne dobe.

Boj proti cerkvi na Ogerskem. Mažarski liberalni mogočnejši nikakor ne mislijo ostati še pri civilnem zakonu, ako se ga jim posreči zakoniti, temveč hočejo priti še z raznimi drugimi proticerkvenimi zakoni. Pri tem mislijo posnemati Francijo in Italijo, ki sta cerkev oropali njenega imetja. Te dni je marostorski komitatni zastopnik sklenil peticijo na zbornico poslancev, da naj država vzame cerkvi posestva. Sklenil je obrniti se z okrožnico do vseh komitatskih zastopov, da naj sklepajo jednake peticije. Motili se ne bomo, ako trdimo, da komitatski zastopnik tega sklenil iz lastne inicijative, temveč je dobil migljec od zgoraj. Vlado marveč jezi, da se katoliki upirajo civilnemu zakonu in je zato poiskala si nova sredstva za agitacije proti cerkvi. Katoliki pa baš sedaj ne smejo odjenjati. Ako bi liberalci zmagali s civilnim zakonom, postali bi tem predrznejši in bi zares spravili še druge cerkvi nasprotnne zakone na dnevni red. Vlada bi seveda rada odvzela cerkvi premoženje, ker bi potem katoliška duhovščina bila bolj odvisna od države, ker bi jo plačevala država. To zavisnost bi si pa liberalci skušali dobro izkoristiti. S takimi sklepi, kakor ga je sklenil gori omenjeni komitatski zastopnik, se bodo pa ogerski katoliki zlasti pa duhovščina bolj vzdramili in začeli odločno borbo proti liberalizmu. Tudi na Ogerskem se morajo duhovi popolnoma ločiti in končati se v katoliških krogih dosejanja malomarnost.

Civilni zakon na Ogerskem. Liberalci so jako potrti, ker Wekerle na Dunaju ni dosegel, kar je želel. Sicer se ni stvar konečno rešena, ali vendar se kaže, da najbrž pride na Ogerskem do ministerske krize. Pogajal se je Wekerle tudi z ministrom vnanjih stvari, Kalnokyjem, menda moledujoč, da bi zanj porabil vpliv svoj. Liberalni listi pišejo, da krona ni proti civilnemu zakonu, te jamstev, katera zahteva Wekerle, da bi za svojo predlogo v gosposki zbornici dobil večino, noče dati. Nadejajo se torej, da nova vlada bode morala tudi civilni zakon postaviti na dnevni red, ako se bode hotela obdržati. Z volitvami tudi ne bode dobila drugačne večine v zbornici poslancev, kakor je sedanja. To je pač le besedičenje. Da je Wekerle pri volitvah zmage tako gotov, gotovo bi že sam bil poskušil z novimi volitvami, da pokaže, da je večina naroda za civilni zakon.

V italijanski zbornici se je končala generalna debata o finančnih predlogih. Zadnji je govoril finančni minister Sonino. Njegov govor je bil jako jasev, precej resen in jako temeljit. Dokazoval je, da bi se primanjkljaj ne odpravil, ako se vsprejmejo predlogi odsekovi, pa tudi ne, ako se vsprejmejo razni drugi samostojni predlogi. Tako bi po nekem predlogu ostalo na leto še 107 milijonov primanjkljaja. To bi pripeljalo vlado do popolnega finančnega propada. Naj bi se tudi ponižal vojni budget, kakor so nekateri zahtevali v zbornici, vendar bi deficit ne izgini. Le z vladnimi predlogi je mogoče napraviti ravnotežje. Misel na povišanje zemljiškega davka je minister opustil, ker je dobil drugje nadomestilo. Z veliko odločnostjo je finančni minister zagovarjal potrebo in opravičenost obdačenja obrestij drž. obveznic. Liberalcem je bil ta del govora najbolj zopern. Vedno so se še nadejali, da vlada opusti ta davek.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. junija.

(Shod v Trnovem na Notranjskem.) V nedeljo popoldne vrši se shod katol. političnega društva v Trnovem na Notranjskem. Razni govorniki, med njimi deželni primarj dr. V. Gregorič, odvetnik dr. Ivan Susteršič, kapelan Alojzij Rudolf bodo na shodu razpravljali stvari, ki zanimajo Slovence sploh in Notranjce posebe. Mi želimo shodu obilo vspeha ter se ga nadejamo za go-

tovo, vzlasti radi tega, ker so morali snovatelji tega shoda, vzlasti g. Rudolf, premagati mnogo ovir, predu da se je shod zagotovil. V tem oziru dobili smo sporočilo, kako so se nekateri narodni naprednjaki trudili z vsemi silami, da bi shod zabranili. Značilno je vzlasti za ondotne razmere to, da brzajavka, katero je odposlal g. Rudolf iz Trnovega na vredništvo „Slovenca“ že v soboto gledé shoda, niti do danes ni priomala k nam. Kaj da se je z njo zgodilo, pokazala bo preiskava. Mnogo se je vzlasti trudil preprečiti shod bistriški notar Janko Rahtne. Tako ravnanje pač ni liberalno ter se samo obsoja. — Za prireditev shoda je vse lepo oskrbljeno. Želimo torej, da se vzlasti Notranjci v prav obilnem številu udeležé zborovanja ter da v tej priliki pokažejo svojo pravo notranjsko zavednost. Bog daj zborovanju svoj blagoslov!

(Slovinci iz Amerike.) Včeraj sta došla v Ljubljano prečast. gg. Stariba in Ogulin, ki služujeta v šentpavelski škofiji v Ameriki.

(Iz Radeč pri Zidanem Mostu.) Dne 28. t. m. je utonil v potoku Zapoti, ki teče skozi naš trg, nekoliko nad dve leti star otrok nekega kovaškega pomočnika. Potegnili so ga sicer takoj iz vode, a bil je mrtev. Zato je verjetno, da se je najbrže ubil, ko je padel čez jez na kamenje. — Mostove glave bodo v kratkem popolnoma gotove. Ona na štajerski strani je že, ta na naši strani bode pa tudi v nekaj dneh. Tudi zgradba lesenega mostu za silo hitro napreduje. Zelezni most se pa še ne sestavlja. Ko se bode pa začel, se bode že itak veliko splošno zanimanje brezdvomno še povečalo in število radovednih gledalcev gotovo še pomnožilo. Vsekako bode most koncem julija lahko do cela gotov. Slavnost, pri kateri se bode most blagoslovil in potem izročil javnemu prometu, se bode bajé vršila dne 18. avgusta, na rojstni dan našega presvitlega cesarja. — Rujavih hroščev, hvala Bogu, pri nas ni skoraj nič. — Tudi toče, ki bi bila napravila kako večjo škodo, nas je do zdaj Bog obvaroval. Da bi nas pač tudi še v prihodnje! — Postava, ki veli trgovcem z jedili ob nedeljah in zapovedanih praznikih ob 3. uri popoldne prodajalnice zapirati, je pri nas menda še neznana. Istotako je menda tudi neznano, da nikakor ne gre, ob nedeljah prav ob tisti uri, ko je dopoludanska služba božja, javne seje sklicevati. — Podjetniku zgradbe lesenega mostu je pa menda neznano, da brez velike sile in potrebe ni dovoljeno ob nedeljah hlapčevskih del opravljati. Vse o svojem času!

(Poslovenjevanje Spodnje Štajerske.) Pod tem naslovom bobnajo kolovodje spodještajerskih Nemcev svoje rojake na shod, ki se bo vršil dne 3. junija ob 5. uri popoldne v Gradcu v mestni redutni dvorani. Namen temu shodu je: Pojasniti svetu, kako se splošno morajo na Spodnjem Štajerskem Nemci umikati Slovincem; posebe pa oporekati zoper nameravano osnovanje slovenskih vsprejernih razredov na celjski gimnaziji. — Kakor je videti iz vsprejere, ne smemo še dolgo pričakovati, da bi Nemci pokazali ono pravico ljublje, ki je neizogibno potrebno povsod, kjerkoli hočejo razni narodi v miru in enakih pravic skupno prebivati in delovati. Slovinci učimo se od tujcev, kako nam treba varovati naše koristi, ki so v resnici v nevarnosti, ne pa le namišljeno, kakor pri Nemcih.

(Imenovan.) Za prošta in mestnega župnika pri sv. Krvi v Gradcu je imenovan č. g. Jož. Fröh-wirth, kancelar in stolni kanonik.

(Hujskanje brez konca in kraja.) Iz Celovca dne 31. maja: Koroški Slovinci smo res srečni in brezskrbno bi lahko živeli, da bi ne bilo med nami še toliko — nezadovoljnežev! Kajti prav „očetovsko“ skrb za nas Nemci, liberalci in nacionalci! Kjer koli se jih par zbere pri kozarcu piva, gotovo se pogovarjajo, kako zboljšati položaj Slovincem, ali kakor raje pravijo, koroškim „bindišarjem“! Na vseh njihovih shodih so stalna točka Slovinci in v potu svojega obraza se trudijo, da bi nas prepričali, kako dobro je storila osoda, da je med nas in Vas Kranjce postavila gorostasne Karavanke, ki naj nas od vas ločijo, kakor kitajski zid. Pot bodi prosta samo še kakemu nemčurju, ki pride od te ali one strani, pot mu je vedno prosta! Mi koroški Slovinci pa naj se vržemo na vrat našim „biederem“ Nemcem, oni nas hočejo objeti in varovati! To nekako je smisel ali nesmisel vsem nasprotnim govorom! Tako se je govorilo in delalo minulo soboto tudi v „treudeutsch“-em Velikovecu, kjer je imel shod celovski „Deutscher Volksverein“. Tu se je govorilo zopet skoro izključno le o nas Slovincih in s pre-

milimi glasovi so nas vabili nasprotniki v svoj krog! Res trdovratni in brezsrčni smo „bindišarji“, da se ne damo zvabiti po nobenem še tako ganljivem — jadikovanju. Vabil nas je zlasti mladi dr. A. Lemiš, ki svojo politično kariero nastopa s tem, da prav odločno udriha po Slovincih. Mož je nekako prebrisan. On zna da pri naših Nemcih ravno to še vedno vleče, zato rabi to sredstvo, za katero res ni treba posebne nadarjenosti, da splava k višku in doseže svoj cilj. Dokazoval je, kako prepotrben je Slovanom — nemški državni jezik, vjedal se je nad raznimi „koncesijami“, ki so se zadnji čas dale Slovincem, in nam prav dobrohotno svetoval, naj se odvrčamo od nekoroških zapeljivcev in kakor dolej udeležujemo nemške kulture ter se vedno spominjamo — Karavank! Koroški Slovinci tudi napram tako prilizljivim besedam ostanemo čisto hladni; nismo čakali premodrega dr. A. Lemiša, da bi nam on še le moral svetovati, česar nam treba. Malo dalje smo pa vendar le že! — Oglasil se je potem dr. Steinwender, ki je obiral razne politične stranke in seve spominjal se tudi nas Slovincem. Pa njegov govor je poslušalec malo zanimal; vneli so se pa zopet, ko smo prišli zopet Slovinci na vrsti in ko nas je vodja Jahne kar žive pokopaval. Premleval je znane otrobe in dokazoval, kako resnično je govoril Ben Akiba, da ni nič novega pod solncem. Sklepal je z nadejo, da bo nemško ljudstvo v Avstriji dobilo zopet novo veliko moč in da bode potem med prvimi njegovimi prijatelji tudi koroški Slovinci. No, bo že tako, če se prej kaka nesreča ne zgodi!

(Umrla je) včeraj po noči Marija Suhak, sorodnica prečast. g. Ant. Missie in gospodinja njegova. Blaga rajca se priporoča v pobožen spomin.

(Koroške novice.) V Podkrajju blizu Kotelj so zaprli vdovo Fr. Serjav, ker je na sumu, da je zastupila svojega moža; L. Matauš je umrl 1. 1889, drugi mož pa letos jako naglo. Trupli so zopet izkopali ter našli sledove trupa. — Tridesetletnico svojega obstanka praznuje požarna bramba v Celovcu. — Za izprazneni državnozbornski mandat na Zg. Koroškem se oglašajo nemškonacionalni in liberalni kandidati kar vrstoma kakor glive po dežju. Menda poslaniški kruh še ni tako slab in breme ni tako težko, kakor je tožil poslanec Kiršner v Grebinju. — Poročila o raznih deloma hujih pobožih vedno česteje prihajajo od raznih stranij. In vse to vkljub hvalisani novodobni šoli.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca maja t. l. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 615 strank gl. 179.999-11, 438 strank pa vzdignilo gl. 153.893-02.

(Pri c. kr. trgovinski in navtični akademiji) v Trstu je razpisano mesto docenta za italijanski jezik. Plača je 1200 gold., 360 aktivne doklade ter petkratna petletna doklada po 200 gold. Prošnje se imajo dostaviti v teku meseca junija l. l. c. kr. namestništvu v Trstu.

(Perilnica na paro v Trstu.) Kakor se nam iz Trsta poroča, namerjajo tam sezidati perilnico na paro — na veliko materialno škodo tržaških okoličank, ki so se s perilom živele. Ako se vresniči ta vest, tedaj se gotovo izpolni vroča želja tržaških italijanskih časopisov, da se pride v okom temu nedostatku, namreč da se ne da zaslužka od strani italijanskih družin — slovenskim okoličankam.

(Pred c. kr. kazensko sodnijo v Trstu) sta bila te dneve obsojena dva ljubezniva soproga — zaradi pregoreče ljubezni do svojih zakonskih polovic. Ta dva tička sta: Mestni stražnik Šuligoj, ki je meseca aprila s sabljo pretepel ženo in Ljubljancan Franc Veršola ker je tudi on z nožem večkrat ranil svojo ženo, ki je na veliki čudež zdravnikov vendar ostala živa. Prvi je zaslužil 2 meseca ječe, drugi pa 2 leti.

(Brezsrčna mati.) Iz Trsta poročajo, da je v soboto neka Vičič, mati dveh otrok, morala po opravkih z doma; in zaradi tega je pustila otroka doma rekši svojemu štiriletnemu sinčku naj pazi na dveletno sestrico. Nesreča je hotela, da se je deklica splazila na okno stanovanja, ki je bilo v tretjem nadstropju — in pala na ulico. Precej poškodovana otroka odnesli so v bolnišnico, kjer ga je mati obiskala. Prišedši domu, je pretepla svojega fantička češ, da je on nesreče kriv. To ni zadostovalo, ampak ga je še zaprla v neko temno podzemsko izbico, kjer ga je pustila 6 ur. Na intervencijo hišnih stanovalcev in redarstva izpustila je mati otročiča. Stvar je sodniji naznanjena, ter se bode morala mati ondi zagovarjati.

Telegrami.

Ogerske zadeve.

Dunaj, 1. junija. Cesar je vsprejel ostavko ministerstva Wekerlejevega in naročil banu grofu Khuenu Hedervarijsu, da sestavi novo vlado.

Dunaj, 31. maja. Kalnoky je dopoldne jedno uro se pogovarjal z Wekerlom, katerega je cesar na to opoldne vsprejel v avdijenci.

Budimpešta, 31. maja. Zbornica poslancev je sklenila z ozirom na politični položaj, ko minister Csaky ni nič ugovarjal, da se odloži posvetovanje o zamenjavi jednega dela državnih bankovcev. Odgovarjajoč zaradi gibanja sedmograških Rumunov, je naglašal minister notranjih stvari, da to gibanje ni tako nevarno; da je pa ukazal, da se pomnoži žandarmerija, store najstrožje varstvene naredbe in poizveduje po denarnih virih. Vlada se zaveda svoje odgovornosti in dolžnosti, in pojde še dalje, ako bode treba. Pravovodni minister se je izjavil, da so sodniki v pravdi zaradi rumunske spomenice storili svojo dolžnost.

Dunaj, 31. maja. Wekerle ostane še jutri na Dunaju, da počaka odločitve krone. Da so se poklicali že kaki drugi odlični politiki, ni res. Ministra Tisza in Ferjervary tudi ostaneta še na Dunaju.

Dunaj, 1. junija. Ministerski predsednik Wekerle se je dopoldne posvetoval s hrvatskim banom Kuen-Hedervaryjem, ki je prišel semkaj. Poslednjega je cesar vsprejel v avdijenci.

Budimpešta, 1. junija. Gospodska zbornica je sklenila obravnavo o ženitvenem zakonu odložiti in je pozvala predsednika, da ob pripravnem času v sporazumljenju z vlado predloži zbornici predloge zastran obravnavanja te zadeve.

Novo francosko ministerstvo.

Pariz, 31. maja. Izjava, ki se je prečitala v zbornici, apeluje na sodelovanje parlamenta, da se rešijo obstoječe težave, in pravi, da bode vlada javni red odločno branila proti agitacijam, vedno bode gledala na točno izpolnjevanje republikanskih zakonov in bode marljivo podpirala demokratična dela, s katerimi se ima pečati sedanja zakonodaja. Vlada si bode prizadevala, da pripravi do rešitve mnogobrojne parlamentu predložene načrte zakonov, zlasti tiste, si so v korist delavcem. Kar se tiče vnanje politike, bode si vlada prizadevala ohraniti ono stalnost nazorov in odnošajev, ki je Franciji vzlic tekmovanju raznih političnih mnenj pridobila mej državami mesto, vredno njenega imena in njene zgodovine. Močni po vaši pomoči in prešinjeni kakor vi z narodnim čustvom, bomo odločno branili interese in pravice Francije. Kar se tiče gospodarskih stvari, bomo obračali posebno pozornost težnjam narodne produkcije, zlasti z vinstvom se bavečih ljudskih razredov.

Pariz, 31. maja. V zbornici je Leherine interpeloval zaradi Turpinove zadeve. Poprej se je vže po časopisih zatrjevalo, da bode razprava o tem zanimiva in burna. Vojni minister je pa odgovoril, da je Turpin Freycinetu slepil. Tujim oblastvom je Turpin pi-

krinovo kislino, namesto melinita ponudil. Turpin je pač presleparil vlastij, ali francoskega vojnega ministerstva ni preslepil. Kaka nova iznajdba Turpinova ni nevarna Franciji, ker jo bode vlada vže pridobila za denar. Vsprejel se je potem s 416 proti 102 glasom dnevni red, da naj vlada preiskuje vse iznajdbe, ki se tičejo deželne obrambe. Ministerski predsednik je opomnil, ko se je ta dnevni red vsprejel: Vi torej hočete, da izumitelji najdejo simpatičen sprejem v vojnem ministerstvu. (Odobranje. Klici proti vojnemu ministru: To velja vam.) V poslanskih krogih se govori, da najbrž vojni minister odstopi.

Kriza v Bolgariji.

Dunaj, 31. maja. „Pol. Corr.“ poroča se iz Sredca. Da so tudi v Varni bili boji med privrženci in nasprotniki Stambolova. V Sredcu priredili so tovariši včeraj ranjenega in danes umrlega dijaka demonstracije. Policija je vmes posegla in zaprla več dijakov. Nujno je potrebno, da se kmalu reši kriza.

Sredce, 31. maja. Po mestu je jako živo. V ljudskem vrtu stražijo vojaki ali sprehajalcev ne ovirajo. Govori se, da so nekaj tajnih policistov zaprli, mej drugim tistega, ki je včeraj streljal. Zjutraj so se zopet ljudje zbirali ali vendar manj nego včeraj večer. Govori se, da so pretili policiji. Mogoče ni vedeti, koliko je resnice v govoricah, ki se razširjajo.

Sredce, 31. maja. Vlada bode tako-le sestavljena: Stojilov predsedstvo in notranje stvari, Načevič vnanje stvari in začasno javna dela, Gešov finance, Radoslavov pravosodje in začasno nauk, polkovnik generalnega štaba Petrov vojno, Tončev trgovino in poljedelstvo.

Sredce, 31. maja. Dopoldne so se demonstracije nadaljevale. Ceste, ki peljejo k hiši Stambolova, so polne otrok in ljudij brez dela, ki kriče in rjové. Preti se policiji, dasi je jako zdržljiva.

Koburg, 31. maja. Mati bolgarskega kneza, princesinja Klementina, je semkaj prišla.

Dunaj, 1. junija. Pri mnogobrojnem poslušalstvu se je začela danes obravnava proti Politzerju zaradi nevarnega žuganja in zaradi razžaljenja časti, ker je napadel poslanca Kaiserja. Zatoženec trdi, da je Kaiser dobil napačne informacije od uradnika Geyderja, katerega je družba odpustila ali si prizadeva, da bi ga zopet nastavila. Zatoženec pravi, da je v razburjenju vsled vpliva Kaiserjeve interpelacije o družbi „Riunione“ provzročene hotel tega poslanca pač razžaliti, ne pa mu pretiti.

Praga, 31. maja. Pogorela je predilnica bratov Perruth v Warnsdorfu. Ogenj se je hitro širil. Ravnatelj in jeden mojster sta zgorela, ker sta skušala pogasiti. Škode je pol milijona, 200 delavcev je zgubilo delo.

Rim, 31. maja. K stoletnici rojstva papeža Pija IX. došli italijanski romarji in zastopniki rimskih katoliških družb in deputacije škofij, katere so se udeležile olepšanja Pijevega groba, vkupe 5000 oseb, so bili danes pri maši, katero je imel papež. Papež

je videti zdrav. Po maši je papež vsprejel vodje deputacij in naglašal jim, da je Pij IX. poveljal cerkev. Opominjal jih je, da naj spoštujejo apostolski stol in mu bodo pokorni ter se naj nikar ne menijo, če jih nekateri od tega odvrtaajo. Papež je omenil, kako se je spominjal Pija IX. v prvem konzistoriju 1878. leta in da so se besede njegove uresničile.

Tuji.

30. maja.

Pri **Roma**: Knez Auersperg z Dunaja. — Julij vitez Aigner iz Beljaka. — Albin grof Margheri iz Soteske. — Emil pl. Malberg iz Trebnjega. — Weninger, Werkowitsch, Ehrenzweig, Kurz, Nasch, Weinlich, Deutsch, Polak z Dunaja. — Troller iz Brna. — Reiter iz Zagreba. — Oplatek iz Prage. — Fischer iz Budimpešte. — Comigliano, Mreule iz Trsta. — Učakar iz Moravč. — Rabas, Runel iz Višnje Gore. — Spitzer iz Krapine. — Hrovat, gospa Majdič iz Kranja. — Graf iz Winterthur-a. — Svetio iz Logatca. — Vock iz Wohlen-a. — Boneelj iz Železnikov. — Brock iz Pulja.

Pri **Matiću**: Fr. Šuklje, Mayr, Axmann, Hartmann, Königsberg, Illek, Löffler, Bolgeri z Dunaja. — Kározy z Budimpešte. — Hüßler iz Prostejova. — Friedrich iz Lipsije. — Opalk iz Šmarija. — Drufovka iz Sežane. — Laurič, Pokorny, Cora iz Trsta. — Alb. pl. Lehmann, Habl, Gerdešič, Golia, Langer iz Novega Mesta. — Pfeifer s Krškega. — Vitez Fichtenau iz Gradca. — Grof Barbo iz Rakovnika. — Goriani z Dolenjskega. — Smolik s Reke. — Herden iz Trbovelj. — Stefinovič iz Našic. — Baron Apfaltrern iz Kamnika. — Bachmann iz Ilir. Bistrice. — Kuralt iz Pulja.

Pri **avstrijskem caru**: Sartori iz Radovljice. — Huplja iz Crnomlja. — Rauter iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Lock iz Beljaka. — Pri **Južnem kolodvoru**: Böhm iz Krnova. — Klein iz Budimpešte. — Jelens iz Welsa. — Jak iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toploma po Celziju			
31	7. u. jut.	735.4	11.6	sl. vzh.	megla	0.00
	8. u. pop.	734.5	20.6	sl. jvzh.	del. oblac.	
	9. u. zveč.	734.3	14.6	brezv.		
Srednja temperatura 15.6°, za 1.3 pod normalom.						

Izvirnik: **Giesshühl-Puchstein**, zdravilno kopalnico pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
najboljše mizne in osve-
žujoče pijače, 51 18
preiskušene pri kašlju, vratnih boleznih, želočnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Dunajska borza.

Dne 1. junija.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 . 25
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 80
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 80
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	933 . —
Kreditne akcije, 180 gld.	350 . 75
London, 10 funtov strl.	125 . 25
Napoleon (20 fr.)	9 . 97
Cesarski cekini	5 . 90
Nemških mark 100	61 . 32 1/2

Dne 31. maja.	
Ogerska zlata renta 4%	120 gld. 10 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 15
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 . —
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	153 . —
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	— . —
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50
4% kranjsko deželno posojilo	— . —
Kreditne srečke, 100 gld.	196 . —
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . —

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 50
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 . 25
Salmove srečke, 40 gld.	74 . —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 . —
Ljubljanske srečke	25 . —
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	151 . —
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v 3065	— . —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 . 25
Papirnih rubežev 100	134 . 12 1/2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.